

Bavariae Sanctae Volvmen ...

Rader, Matthäus

Monachii, M.DC.XXIV.

B. Plectrvdis Pipini Heristalli Conivx Religiosissima, Bavariæ, Avstrasie,
Sev Mediomaticvm Princeps.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79699](#)

B. PLECTRVDIS

PIPINI HERISTALLI CONIVX RELIGIOSISSIMA,
BAVARIAE, AVSTRASIAE, SEV MEDIO-
MATRICVM PRINCEPS.

12CC. XVII.

*Hac jam oblitterata
est ab ipsam venusta-
tem.*

Masson, p. 82.

Anno 713.

Llustribus encomiorum laudibus colitur ab antiquis
scriptoribus memoria Plectrudis. Aimoinus Nobi-
lissimam & sapientissimam appellat foemina; san-
ctam, felicem, gloriosam, illustrem deuotam Marcelli-
nus seu quisquis est auctoritatem S. Sviberti recenti-
or. Batauis Boiorum in summâ æde visitur imago Plectrudis cum
hac inscriptione, ut est apud Schritouinum, *Plectrudis Regina à de-
tris tuis in vestitu deaurato circumdata varietate.* Plectrudem seu no-
strate ore Blutraud, Blutrudem Grimoaldo Bauariæ & Campaniæ
Duce (quem & regem dictum lego) natam tradunt Schrotouin-
nus, Bruschius, Hundius Catal. Episc. Ratisp. in S. Emmerammo.
In diplomate Pipini, Hugiberti, non Grimoaldi filia laudatur,
Marcellinus Austrasiorum seu Lotharingiæ principem nominat.
Boiam fuisse inquit Velserus, nihil impedit, ut alterius tituli digni-
tas à marito (qui regulus fuit Austrasiorum) fluxerit. Fuit ergo
Bauara stirpe, Lotharinga per matrimonium. Nupta Pipino He-
ristallo à quo Carolus M. descendit. Pipinus is præfectus palatio
regum fuit Francorum, & Dux Lotharingiæ seu Austrasiorum, qui
ex Plectrude geminos suscepit liberos, Dragonem Ducem Campaniæ, sed is brevis æui fuit: & Grimoaldum, præfectū postea palatio
Childeberti rege Francorum, Pipino summa auctoritate regnum
Francorum pro rege administrante. Grimoaldus Dagoberto re-
gnante, filio Childeberti, in Eburonibus ad Mosam flumen à Ran-
gario cum supplex ad cineres S. Lâberti procumberet, inter vota &
preces cæsus est. Locum eius & honorem præfecturæ Palatiū dum
Pipinus vixit, filius Grimoaldi, nepos Pipini ex Plectrude tenuit.
Theobaldus quamvis admodum adolescens, tamen à morte aui,
loco pulsus est. Pipinus foedum facinus admisit cum Alpaidem
pellicem in violandi tori commercium admisit, & à Plectrude ab-
noctauit, imo omnino diuertit, quando Plectrudis vera sanctaque
coniux ab illo secessit, & Coloniam se contulit, ubi in palatiū arce
quam

B. PLECTRVDIS.

Atria S. Batai, omnis quæ morgitur istro,
Atria quæ Stephani sexa, necm q. dolent,
Quæ nostrum te dante, Deus, tibi condidit aurum,
Redimus ergo tibi de tua, Christe, tuis.

Quo sacerdorum multis, et stabunt atria seculis,
Longa dies solvet, totaq pueris erunt.
SI QVA DEI PIETAS MORTALIA PECTORA CEPIT;
VIVIT ET EST EXTRA FATA, NEC ASTRA TIMET.

D 4

quam

DE STREGLANDI

B. SITOTRADIS

quam Capitolium hodiéque vocant, habitauit, in cœnobiū postea
sacrarum virginum ab illa versā. Multa præclara & illustria de Ple-
ctrude scripsit auctorit̄ vītē S. Suuiberti (quæ vulgo Marcellino pres-
bytero viro sancto falso adscribitur) quamuis alicubi mendoſæ sed
hic veræ, quæ de Plectrude narrātur, neq; enim refutari possunt. De
Marcellino seu pseudo Marcellino, auctore vitæ S. Suuiberti copio-
fissimè Iac. Gretserus in SS. Eystetensib. p. 191. vsq; ad p. 198. dispu-
tat, quæ nihil ad nos cū in nostris nihil falsi appareat. Tandem inquit,
angelica reuelatione admonitus præcipitur ire Coloniam Agrippinā ad Pipinū Du-
cem & Plectrudem eius coniugē, qui ei aptum locū p̄manendi cum suis presbyte-
riis & clericis ac nonnullis Christianis per squalida & deuia loca in magno discrimi-
ne ferociū Saxonū Coloniam vñq; Deo comitante & dirigente vias suas peruenit.
Erat autē eo tempore serenissimus Pipinus Dux habitans in Ioppilia cum Alpaidē
pellice sua, Plectrudis vero dux eximia & deuota princeps moram traxit Colonia
Agrippina in Palatio Ducum Agrippinensium & Lotharingorum, quod per eam
mutatum & consecratum est in claustrum sanctimonialium, intitulatūq; Eccle-
siagloriosa Virginis Marie ad Capitolium. Cūque ea audiisset, aduentum S.
Suuiberti, magnifici præfatus, gauisa est gaudio magno. Audierat enim multoties à
pluribus celeberrimā ipsius opinionē, depositoq; fastu regalis excellentiæ ipsum cum
venerabili patre Annone archiep. Colon, honorifice & deuote recepit. secūm q; a-
liquot diebus detinuit, ac miro super cum humilitatis affectu coluit, vt ab eo secre-
tiorib; colloquiis salutis verba mereretur audire. Eodē tempore quidā illustris Pa-
latinus Geraldus nomine, veniens Coloniam missus per Pipinū ab Herstallo suo siue
Ioppilia ad Plectrudē cū decenti militia, statim propter boreale rigidū ventum in-
cidit in graue morbum inflationis gutturis, id q; adeo vt à nullo medicorum posset ei
subueniri: quia nullā potionem recipere vel deglutire valuit. Cūq; omnes lamen-
tarentur illum desperantes de vita ipsius, Plectrudis memor virtutē S. Suuiberti
Episcopi deuotissime petuit ab eo, vt amore Iesū Christi dignaretur visitare nobilem
Palatinum jam agonizantē & ipsum Pontificali sua benedictione sanctificare,
ac pro eo coram omnipotenti Deo intercedere. Sanctus vero Suuibertus, vt erat
columbinæ simplicitatis & pudicæ nature humiliter cum beato Villeco suo pres-
bytero & duciſſa ipsum antecedens, pramissa deuota oratione, cūm signasset gut-
tur eius, mox apostema illud diruptum omnibus cernentibus crepuit. & horribi-
liter per narēs & per os effluxit tabes, & venenosa putredo. Et sic expulsis illis
noxijs humorib; statim sanatus fuit. De quo omnes magnificè Deum lauda-
bant, qui meritis sui dilecti antistititis talia operari dignatus est. Erat autem in
eodem prædio cocūs quidam qui obcessus à diabolom ultum vexabatur quotidie
ab eo: qui ad instantiam aulicorum visitatus à S. Suuiberto mox à gravi jugo
diaboli liberatus fuit. Et deinceps omnes venerabantur S. Suuibertum vt
virum & Episcopum sanctum videntes gratiam DEI in ipso. Igitur
felix

Sur. 10. 2. p. 22.

& 23.

felix Plectrudis religiosa ducissa videns S. Suuibertum internae mentis feruore ad
 cælestia suspirare, licet sublimata culmine terreni principatus esset & secum mul-
 tots egregios prædicatores haberet, tamen specialiter de cælesti inquisitione a s.
 Suuiberto viro Dei ædificari cupiebat. Qui cum eam de futuri regni beatitu-
 dine, de judicij metu & spe eternitatis familiari colloquio præmoneret, illa eum
 libenter audiebat. Verum æstimari non potest, quanto principis illius animus
 exultarit gaudio, quod tanti viri præsentia gaudere, benedictione foueri, colloca-
 tione mea uisset ædificari. Et ne ingrata illis beneficijs videretur, consensu &
 admissione venerabilis patris Annonis Archiepiscopi Coloniæ direxit S. Suuibertum
 Episcopum cum præfato Geraldino nobili Palatino de Ardenna sanato a peste
 angina per eundem S. Suuibertum, cum literis commendatutis ad illustrem Pipi-
 num principem, petens & postulans obnixe, ut viro Dei Suuiberto donaret vi-
 cum VVerdam in insula siue littore Rheni, ut gentili Saxonico populo, illic cum su-
 is prodeesse, & præesse posset. Pipinus verò senex prouætæ & etatis, honorifice
 sanctum suscipiens Suuibertum cum suis aliquanto tempore secum detinuit, ut
 verba vita ab eo audiret, eò quod pridem à plerisque multa laude digna audie-
 rat. Tandem ut hilaris dator sitiens & stuanter conuerzionem gentilium, vo-
 lensque cultum diuinum augmentare, ex regali munificentia benignè eundem
 vicum ei propter profectum & firmamentum suorum principatum donauit, ad-
 dens & offerens ex copioso thesauro suo aurum & argentum multum nimis, qui-
 bus Ecclesiam siue monasterium ibid, ad honorem Dei ædificaret & populum bar-
 baricum, fidei Christi prorsus ignarum verbo vite reficeret. Itaque vale dicto
 cum nimia deuotione & gratiarum actione Pipino principi sanctus & benedictus
 Suuibertus rediit Coloniam ad S. Plectrudem, cuius potentia & industria cum
 multis laboratoribus & cementarijs VVerdam veniens, caput statim prope Khe-
 num fundare monasterium in honore gloriose Virginis Mariae, ibique cum quan-
 ta humilitate, deuotione & reuerentia rudi gentili populo euangelizauerit fidem
 Christi & præcipue cum quanta puritate mentis & corporis & timore missas ce-
 lebrauerit ac diuina peregerit, difficulter poscit explicari. Misit dein Plectrudis
 eundem Suuibertum cum Agilulpho Coloniensi Archiepiscopo
 ad Pipinum: quam legationem Marcellinus his verbis exponit: *Cum
 jam in monasterio VVerdensi, quod opera Plectrudis ædificarat, vita cælesti
 statutio quotidianum sumeret incrementum, contigit anno ab incarnatione Domini
 septingentesimo decimo quarto, Pipinū de Herestallo strenuū principem & Man-
 rem domus Francorum, dolente super innocentē morte sanctissimi Lamberti lun-
 grensis Episcopi ad mortē agrotare. Accersitusque S. Suuibertus egregius pontifex
 ad visitandum eum per nobiles viros, perrexit prius cum VVileico & Theodorico
 discipulis suis Coloniam ad Plectrudem illustrem ducissam Lotharingie siue Au-
 strasiorum, consilium ab ea expetens quidnam facere deberent. Que cum re-
 ligiose suscipiens & tractans tandem retento Coloniae pio Vuilleco presbytero.*
 Suuiberti

Suuiberti apud sē causā deuotionis & consolationis C erat enim felix V Villeicus e-
uangelicus (sacerdos) misit S. Suuibertum & Agilolphū Coloniens. Archiep. cum
plerisque alijs praeclaris ad Pipinam Principem coniugem eius, ad informandum
eum, siobiret, ne illustres legitimos suos filios Drogonem Ducem Campanie, Gri-
moldum Maiorem domus Childerti regis Francie ex hæredet, hæredem scribendo
Catolum Martellum illegitimum ex Alpaide pellice genitum, in detrimentum
& damnationem animæ suæ & in confusionem sui & totius Ecclesie atque
in scandalum suorum primatum & subditorum: & quia Sanctus Lambertus
Episcopus eundem Pipinum de illico connubio Alpaidis increpauerat, martyri-
um subiit. Venientes igitur præfati pontifices loppiliam ad agrotantē principem
Pipinum benignè ab eo suscepisti sunt. Qui ipsum consolantes & ad tolerantiam
aduersitatū temporalium & infirmitatum corporalium confortantes, aiebant quod
Deus electis suis iter asperum facit: ne dum delectarentur in via, obliuiscerentur
eorum, quæ sunt in patria. Tandem naecto opportuno tempore & congruo, inter cæ-
terā pro salute & remedio animæ suæ, causam, pro qua venerant, ei deuotè & sa-
lubriter pontifices exponentes, & de illico matrimonio increpantes, statim cū indi-
gnatione repulsa patiebantur. Alpais vero legationem SS. pontificum scicitans
& compriens, irata valde pontifices abire celeriter præcepit & ipsa interpellans
importune pro Carolo Martello filio suo apud Pipinum impetravit cuncta, pro eo-
dem filio suo quæ petierat. Pipinus vero eodem anno moriens eundem Carolum
Martellum suorum principatum reliquit hæredem. Quod cernentes præfati
pontifices inglorij & tristis Coloniam redierunt, enarrantes præclare Plectrudi
omnia, quæ gesta erant in loppilia à Pipino consolantes eam, & ad tolerantiam pa-
tientie animantes. Porro V Villeicus, qui interi Coloniae apud Plectrudem
remanserat, patrabat miracula ut narrat idē auctor. Eodem enim
inquit, tempore quo præfati pontifices sacri ad Pipinum agrotantē legatione fun-
gebantur & ipse venerabilis pater V Villeicus ad instantiam gloriosæ & deuotæ Ple-
ctrudis Coloniae manebat, agrotabat quidam primarius Coloniensis, Gotebaldus no-
mine acerrima ægritudine pressus, ita ut deficiente penitus omniū membrorū offi-
cia jam mortuus esse videretur cui jam funebria justa præparata erant, & locu-
lus in quo defunctus condi deberet. Maria vero coniux eius precibus & lacrymis
interpellans gloriosā principe Plectrudem, impetravit, ut infirmus à beato V Villeico
presbytero S. Suuiberti visitari deberet. Credidit vero quod bonus discipulus à
bono magistro educatus, si intraret domū eius, oraturus pro eo manumq. imponeret
illi atq. benedicret, statim melius haberet. Intrauit ergo S. V Villeicus cū deuota
familia felicis Plectrudis domū agroti, post diuinorū celebrationē vidensq. eū mā-
stis omnibus, jam morti proximum, ac loculum ante cubiculum in quo speliendus
poni deberet, prosternens se in oratione, cū orasset diu eū lacrymis surgens dixit,
Domine Iesu Christe clementissime Deus, qui dixisti discipulis tuis super agros manus imponeret,
& bene habebunt, ostende hic pietatem tuā & cura infirmū hunc
potentia tua virtute, ut nomen sanctum tuum benedictū in secula magnificetur ab
omnibus.

omnibus. Cumque hæc dixisset, imponens manum suam super caput, benedicens eum ter, continuo surrexit & veterno infirmitatis discuso induit se ipse vestimenti sui. Egressusque cubiculum cum sancto VVilleico, iussit mensam preparari, cibos apponi & coniuium instrui, quia delectaretur cum s. VVilleico manducare & bibere. Cum vero omnes multum gauderent, de sofitate illius s. VVilleicus cum gratiarum actione devote orationibus incubuit, donec potius rapta quam vocatus inter eos resedisset. Gotebaldus vero prope s. VVilleicum assidens vescabatur, bibebat, latabaturque quasi unus e coniuiis ac gratias agebat, & multis post vixit annis. Plectrudis vero religiosa domina hæc audiens maximo deinceps s. VVilleicum habuit in honore, Deum qui mirabilia magna solus facit collaudans. Praesuit autem s. VVilleicus monasterio VVerdensi annis decem, post decepsum sanctissimi praefulsi Suuiberti & mortuus est anno Dominicæ incarnationis septingentesimo vicefimo septimo, VI. Nonas Martij. Ad cuius sepulchrum ad indicium virtutis illius solent exsbra sanitatum miracula fieri.

Intervit Plectrudis exequijs s. Suuiberti, vt & sanctus VVilli-brordus & VVilleicus, qui in præfectura VVerdensi successit, Defuncto Pipino marito Carolum ex Alpaide natum Plectrudis Coloniæ in custodia tenuit, ex qua clapsus auitos honores patris indeptus ingentiâque bella nomine regum Francorum, factis ipserex, regio nomine Francis permisso, geslit. Plectrudis Coloniæ felix obiit in Capitolio Virginum veluti suo mausoleo condita; de qua hæc Bruschius in Brunone Batauorum apud Boios Episcopo, Habuit beneficam honestissimam dominam Plectruden vel rectius & germanissimam proximius & luttraudam magnificam Francorum reginam Pipini Grossi reputatam coniugem, Grimoaldi Bauarorum & Campanie regis filiam, que in civitate Patauiensi summam s. Stephani protomartyris basilicam sua munificentia & erexit, & dotavit liberalissime, ut eiusdem templi monumenta & inscriptio-nes et si obliterate nunc & pene illegibiles attestantur. Hæc gloria Domina Plectrudis Bosonem & Grimoaldum magnificos principes gentium, Bosonem Campania Ducem & Grimoaldum Galliarum regulum. Hæc ipsa Colonia in Capitolio basilica insigni pro Deo dicatis in Virginis Matris honorem a se condita sub insigni marmore cubat, cui hi duo versiculi incisi leguntur:

Legali halamo Plectrudis juncta Pipino
Bosonem genuit magnumque Ducem Grimoaldum.

De anno obitus eius nihil certi habeo dicere, nisi quod anno 1000. xvi. adhuc vixerit, cum exequijs s. Suuiberti interfuerit, qui sub annum 1000. xvii. Calend. Martij die veneris hora xi. vita excessit. Sic enim Marcellinus, Igitur die Dominica expletis deuotè & solenniter exequijs in eodem monasterio VVerdensi in quo degens Christofer-

Non fuit regina.

Drogo natus.

Sur. T. 26 p. 27.

uenter & feliciter seruierat honore cordigno cum hymnis & laudibus deuotè & reuerenter sepeliebatur per sanctum Villebrordum archiepiscop. Traiectensem & sanctum Villeicum presbyterum & gloriosam Plectrudem Austrasiorum principissam, ceterosque fratres & discipulos suos. Et ibidem paullò antè, defunctus est autem sanctissimus Suuibertus Verdensis Episcopus anno etatis sua sexagesimo nono Calend. Martij feria sexta hora duodecima, qua hora Salvator mundi morte sua nos vivificans, januam regni caelstis reseruavit, qui est benedictus in secula seculorum Amen.

Obiisse autem Suuibertum anno 10cc. xvii. ex eo disco, quod Marcellinus Villeicum presbyterum decem annis post mortem Suuiberti vixisse & anno 10cc. xxvii. diem ultimum clausisse affirmet. Verba auctoris sunt, Profectus autem S. Villeicus monasterio Verdensi annis decem post decessum sanctissimi praesulis Suuiberti & mortuus est anno Dominicæ incarnationis 10CCXXVII. VI.

Nonas Martij. detrahe X. ab XVI. relinquentur 10CCXVII.

E

B. FLOBAR-